

VIRKSOMHETSREGNSKAP 2008 VIRKSOMHETSPLAN 2009

INNHold

S 1	Fra kontoret	S 10	Kalender 2008
S 3	Saksstatistikk	S 12	Kalender 2009
S 4	Innvilget opphold i Norge		
S 4	Kommentar til statistikken		Videre legger vi ved to av årets skrifter:
S 6	Hvor sakene er meldt fra i 2008	S 13	Ved en 200-års markering 17.06.08
S 7	Saker etter opprinnelsesland	s 15	06.09.08 Åpent brev
S 9	Kommentar		Til Statsminister Jens Stoltenberg

Fra kontoret

Rådgivningsgruppa i Trondheim er en liten menneskerettighetsorganisasjon som arbeider spesielt med rettighetene til flyktninger og asylsøkere. Vi er en medlemsorganisasjon. Våre tjenester er medlemstjenester. Det er et tjenestetilbud vi mener våre medlemmer er berettiget til. Derfor er tjenestene gratis. Men vi ber hvert enkelt medlem om å betale en liten medlemskontingent 200 kr i året.

Økonomien er et problem. Vi har siste år hatt 135.000 kr i tilskudd fra Trondheim kommune. IMDI og Inkluderingsdepartementet avslår våre søknader, med begrunnelse:

Rådgivningsgruppen fyller ikke kriteriet om å være landsdekkende i sin virksomhet. Videre oppfylder organisasjonen ikke kriteriet om at nye organisasjoner som tas inn på ordningen, skal utfylle de organisasjonene som allerede mottar midler. Søknad om tilskudd til organisasjonen Snøballkvinner faller utenfor kriteriet om at enhver organisasjon må ha eksistert i minst to år før det kan vurderes å gi tilskudd.

Vi har søkt IMDI om midler for år 2009, men er ikke optimistiske. Vi sitter med et inntrykk av at tjenesten ikke er ønsket.

I løpet av 2009 må arbeidet inn i en ny fase, utvikling eller avvikling. Grunnen er at daglig leder eldes. Arbeidskapasiteten vokser ikke lengre i takt med oppgavene. Metningspunktet er passert. Det er en tjeneste i konstant beredskap. Vi må erkjenne det som uforsvarlig å fortsette uten å ha en faglig reserve. På kalenderen for 2009 er dagene 5.-8. mai ført opp som skjebnedager. Da må vi ha grunnlag for å bestemme om virksomheten kan fortsette, eventuelt på hvilket nivå, eller om vi må gjennom et program for å avvikle.

Vår referanse er menneskerettigheter. Menneskerettigheter er på vei inn i Grunnlovens § 2. Daglig leder har kalt seg barfotarbeider i menneskerettigheter. Det som er bemerkelsesverdig, er at allmennpraktikeren i menneskerettigheter ikke er definert. Så langt er alt arbeid i Rådgivningsgruppa frivillig. Det er vårt siktemål å medvirke til at menneskerettighetsarbeid profesjonaliseres. Det vil si at det, for allmennpraktikeren, defineres utdanningskrav, sertifiseringskrav, stillinger og lønn.

Menneskerettigheter har gjerne vært knyttet til Jus som fag og til den dømmende makt i utøvelse. Altså med fokus på krenkeren, og med meget trange veier og stor motvilje mot å bringe slike krenkelser til etterforskning og oppreisning.

Rådgivningsgruppa mener å gjøre et pionerarbeid når vi prøver ut metoder og mønstre for å diagnostisere menneskers menneskerettighetssituasjon og gjøre menneskerettslig anamnese. Det innebærer en vei til klarere begrepsbruk og forståelse og med det bedre grunnlag for på den ene siden å styrke individets menneskerettigheter og på den andre siden å forebygge krenkelser.

Det er ikke tilfeldig at vi bruker terminologi hentet fra medisin. Vi leverte i 2006 rapporten UDI-arkipelet, som er en undersøkelse av sammenhenger mellom menneskerettigheter og mental helse. I 2008 har vi gjort henvendelse til våre helsemyndigheter om asylsøkeriltværelsen som et helseproblem og også gjort første forsøk på å ta opp ideen om menneskerettigheter som helse og sosialfag, altså knyttet til diagnose, behandling og forebygging.

I 2009 satser vi på å gjøre en intervjuundersøkelse i første omgang blant kvinner fra Etiopia og Eritrea, *Kvinner og jenter, menneskerettigheter og mental, medisinsk og fysisk helse*. Noe av det vi regner med å komme nærmere på livet, er utstøtelse som forfølgelse. Jf navnet *Snøballkvinner*. (Den utstøtte kvinnen har ikke en Snøballs sjanse for å etablere et verdig liv.) Arbeidet gjøres i tett samarbeid med Snøballkvinnene. På kalenderen for 2009 er 2.-8. mars skrevet som *Snøballkvinneuka 2009*. Da håper vi å kunne legge fram de første resultatene.

På de følgende sidene legges fram rapport og statistikk over saksarbeidet 2008, knyttet sammen med saksarbeidet de 12 foregående år. Det dreier seg om mer enn 2200 saker. I dette arbeidet ligger en omfattende erfaring. Disse erfaringene forsøker vi å strukturere og høste lærdom av. Noen ganger gjør vi dette som spesielt rettede undersøkelser, slik som når det gjelder studiet av sammenhenger mellom menneskerettigheter og helse. Dette forsøker vi å følge opp i et spesielt konferanseprogram. Dette er da samtidig en årlig gjennomgang av menneskerettighetene og Jf Kalender 2008 og Kalender 2009. Om våren er temaet Likeverd, Snøballkvinneuka i mars og Torg for likeverd i juni i tilknytning til Wergelands fødselsdag. Om høsten er temaet de grunnleggende 4 friheter, med konferanse om ytringsfrihet i august, om frihet fra frykt og nød i oktober og om trosfrihet i desember.

Våren 2008 gjorde vi i et samarbeid med asylsøkere fra Iran et forsøk på å snu våre instrumenter, fra den krenkede mot krenkeren. For å vurdere risiko for forfølgelse, er det viktig å se om det er et gjennomført mønster for alvorlige, skammelige eller omfattende krenkelser av menneskerettighetene. Iran viser seg å være et sørgelig godt eksempel. Mønsteret er idémessig beskrevet og religiøst av Khomeini. Strukturer er bygd opp i samsvar, og grovt krenkende handlinger er rutine. Dette ble lagt fram på seminar 9. mai. *"Barbariske strukturer og ondskapens banalitet."* I forlengelse av dette forsøker vi å få brakt over til UDI og UNE at noen slike mønstre faktisk er definert med navn, og hvor vi forsøker å ta opp dette som problematikk i forbindelse med en del ikke avsluttede folkemord, slik som i Tsjetsjenia, Darfur, Nuba Mountains, Store sjøers region.

I høst har leder av Snøballkvinnene, Rabia Khan, vært invitert til debattmøter vedrørende kvinners situasjon på asylmottak, av Amnesty International i Trondheim, Bergen og Stavanger, av Likestillings- og Diskrimineringsombudet i Oslo og av Mental Helse i Trondheim. Bl.a. Justisministeren har sagt seg interessert i den ferdige rapporten hennes.

SAKSSTATISTIKK

1997

Ved årsskiftet ble det videreført	6 saker fra 95 96 saker fra 96
I løpet av året ble journalført	111 saker fra 97
I alt var til behandling	206 saker

1998

Ved årsskiftet ble det overført	4 saker fra 95 56 saker fra 96 80 saker fra 97
I løpet av året ble det journalført	115 saker fra 98
I alt var det til behandling	225 saker

1999

Ved årsskiftet ble det overført	27 saker fra 96 31 saker fra 97 95 saker fra 98
I løpet av året ble det journalført	124 saker fra 99
I alt var til behandling	227 saker

2000

Ved årsskiftet ble det overført	22 saker fra 96 28 saker fra 97 55 saker fra 98 95 saker fra 99 155 saker fra 00
I alt var til behandling	355 saker

2001

Ved årsskiftet ble det overført	2 saker fra 96 10 saker fra 98 57 saker fra 99 119 saker fra 00
I løpet av året ble journalført	164 saker fra 01
I tillegg ble reaktivisert	7 saker
I alt var til behandling	359 saker

2002

Ved årsskiftet ble det overført	1 saker fra 96 7 saker fra 98 36 saker fra 99 81 saker fra 00 128 saker fra 01
I løpet av året ble det journalført	196 saker fra 02
I tillegg ble reaktivisert	3 saker
I alt var til behandling	452 saker

2003

Ved årsskiftet ble det overført	1 saker fra 96 5 saker fra 98 14 saker fra 99 59 saker fra 00 62 saker fra 01 126 saker fra 02
I løpet av året ble det journalført	170 saker fra 03
I alt var til behandling	437 saker

2004

Ved årsskiftet ble det overført	1 saker fra 96 6 saker fra 98 7 saker fra 99 36 saker fra 00 40 saker fra 01 66 saker fra 02 123 saker fra 03
I løpet av året ble det journalført	206 saker fra 04
I alt var til behandling	485 saker

2005

Ved årsskiftet ble det overført	1 saker fra 96 2 saker fra 98 1 saker fra 99 7 saker fra 00 23 saker fra 01 33 saker fra 02 74 saker fra 03 175 saker fra 04
I løpet av året ble journalført	211 saker fra 05
I alt var til behandling	527 saker

2006

Ved årsskiftet ble overført	1 saker fra 96 2 saker fra 98 1 saker fra 99 1 saker fra 00 9 saker fra 01 17 saker fra 02 43 saker fra 03 115 saker fra 04 170 saker fra 05
I løpet av året ble det journalført	195 saker fra 06
I alt var til behandling	554 saker

2007

Ved årsskiftet ble overført	1 saker fra 96 2 saker fra 98 1 saker fra 99 1 saker fra 00 6 saker fra 01 6 saker fra 02 11 saker fra 03 54 saker fra 04 100 saker fra 05 145 saker fra 06
I løpet av året ble det journalført	209 saker fra 07
I alt var til behandling	534 saker

2008

Ved årsskiftet ble det overført	1 saker fra 00 5 saker fra 01 5 saker fra 02 6 saker fra 03 35 saker fra 04 85 saker fra 05 118 saker fra 06 171 saker fra 07
I løpet av året ble det journalført	212 saker fra 08
I alt var til behandling	638 saker

2009

Ved årsskiftet ble det overført	1 saker fra 00 4 saker fra 01 5 saker fra 02 5 saker fra 03 20 saker fra 04 57 saker fra 05 90 saker fra 06 136 saker fra 07 172 saker fra 08
Til sammen videreføres til 2009	490 varme saker

I disse 12 årene er journalført	2068 saker
I 1996 ble journalført	215 saker
I alt	2283 saker

For årene 1986 – 1995 har vi ikke utarbeidet statistikk

I alt i år 2008 212 journalførte saker, av disse:

- 138 saker om asyl eller utvisning
 - 81 av disse hadde endelig vedtak
 - 36 var på klagestadiet
 - 17 var til første gangs behandling
- 31 saker var om familiegjenforening
 - 20 av disse måtte vi hjelpe til med å purre, klage eller begjære omgjort
 - 11 av de måtte vi hjelpe til med å skrive søknad med mer.
- 15 saker gjaldt økonomi, sosiale problemer, barnevern osv
- 15 saker gjaldt statsborgerskap, pass og lignende
- 14 saker var samlesaker eller generelle saker

INNVILGET OPPHOLD I NORGE

Sak fra år	Familiegjenforening			Etter søknad om asyl Asyl			Oppholdstillatelse		
	M	K	B	M	K	B	M	K	B
2004							6	3	3
2005							4	3	7
2006			1				9	3	1
2007		4	6	1	1		7	1	2
2008	1	2	8	1			6	3	1
	1	6	15	2	1		32	13	14
Til sammen			35 menn	20 kvinner	og 30 barn	I alt 85 personer			

M – Menn K – Kvinner B - Barn

Dermed blir de siste 7 års statistikk:

- 2002 93 personer
 - 2003 57 personer
 - 2004 85 personer
 - 2005 84 personer
 - 2006 67 personer
 - 2007 106 personer
 - 2008 85 personer
- Til sammen 577 personer på 7 år

KOMMENTAR TIL STATISTIKKEN

Tatt i betraktning at de fleste kommer til Rådgivningsgruppa på et sent stadium, som et siste håp, (i 2008 var 81 av sakene asylsaker med endelig vedtak), så kan man si at dette er et pent resultat. Et gjennomsnitt på mer enn 80 personer i året.

Selv er vi imidlertid meget betenkte. **Merk at mange av de som får oppholdstillatelse**, har vært lenge i systemet, noen også i lang tid utenfor, som ulovlige individer. Vi har det siste året forsøkt å alarmere Helsetilsynet og Helsedepartementet om asylsøker tilværelsen som et helseproblem. Over tid brytes mange ned. Den nye starten på livet disse menneskene får, er ofte med handikap.

Noe av det som ga utslag på fjorårets statistikk, og litt på årets, var en ny forskriftsbestemmelse vedrørende barn. Stortingsrepresentantene Holmås, Lysbakken, Kleppa og Skjælaaen meldte i 2003-2004 bekymring for barn som hadde vært lenge i mottak. De ønsket ny saksgjennomgang med sterk presumpsjon om at oppholdstillatelse skulle innvilges. Forslaget ble tatt opp igjen av representantene Tørresdal og Lilletun i 2005-2006. Statsrådets tilsvarende svar er bemerkelsesverdig:

En slik løsning vil signalisere at dersom barnefamilier "holder ut" lenge nok, vil man til slutt få oppholdstillatelse. Dette vil igjen medføre en fare for at foreldre bruker barna som et virkemiddel for å få oppholdstillatelse.

Men initiativet medvirket til en forskriftsendring hvor barns tilknytning til Norge skal vektlegges og hvor terskelen er blitt noe lavere enn før. Det har gitt utslag på statistikkene for 2007 og 2008, men lavere enn forventet. I det siste året ser vi hvordan bestemmelsen vannes ut til å bli en ikkebestemmelse, en av de mange hvilende omsorgsparagrafer.

Noe annet som har gitt utslag, er saker fra Afghanistan. Vi minnes sultestreiken i 2005 og pilegrimsmarsjen i 2006 og politiaksjonen mot pilegrimene. Etter det har UNE og UDI gitt seg i kast med å følge UNHCRs anbefalinger når det gjelder farlig geografi og farlig konvertering til kristendom. Systemet er påvirkelig. Det som imidlertid er påtakelig, er at nesten ingen av de afghanske flyktingene som har konvertert, blir innrømmet å være kristne.

Barn og asylsøkere fra Afghanistan. Systemet er påvirkelig. Men det sitter langt inne. Tilbaketog som de nevnte, fungerer som taktiske konsesjoner i forhold til en utvikling som er ubønhørlig.

Merk at situasjonen for mange av de som ikke har fått oppholdstillatelse, kan være minst like dramatisk.

Ser vi i tabellen på s 7 og 8 over saker etter opprinnelsesland, finner vi et stort antall saker, asylsaker som vi har hatt å gjøre med, finner vi 131 saker som har vært hos oss fra 2005 eller før. De fleste søkte asyl lenge før de kom til oss. Et stort antall av dem er utenfor systemet og lever svart.

Saken har en menneskerettslig side. Disse menneskene lever ikke fullverdige liv. De er fornedret og lever som mindreverdige mennesker, uten elementære rettigheter.

Saken har en helsemessig side. Jevnt over er det mennesker som brytes ned, mentalt, fysisk, medisinsk, og moralsk.

Saken har en pedagogisk side. Den store begrunnelsen for å ta fra dem rettigheter og verdigheter, er innvandringspolitiske og allmennpreventive hensyn. Det er ikke alle som blir bedre mennesker av slik pedagogikk. Det er et ordtak som sier at "Nød lærer naken kvinne å spinne." Noe av det vi erfarer, er at mange kvinner allerede i mottak utsettes for seksuelt press, mens mange, når de blir kastet ut av mottak, blir invitert til å prostituere seg, omsette narkotika og dess like.

Vi er redde for at dette svarte samfunn av "untouchables", etter hvert som det vokser, kan gi grobunn for HIV-AIDS, tuberkulose, Hepatitt C og tilsvarende smittsomme sykdommer, at det kan egne seg til å utvikle og armere såkalte tikkende bomber og likeledes gi grobunn for framvokst en kriminell undergrunn.

Vi ser en formidabel oppgave i å belyse denne problematikken i årene som kommer.

HVOR SAKENE ER MELDT FRA I 2008

MIDT-NORGE

	Saker	Menn	Kv	Barn
Sør-Trøndelag				
Trondheim	85	71	39	33
Kyrksæterøra	3	2	1	3
Orkanger	2	2	2	3
Støren	2	2		
Melhus	1	1		
Malvik	5	3	3	6
Stadsbygd	1	1		
Klæbu	1	1		
Oppdal	1	1	2	
Røros	1		1	
Nord-Trøndelag				
Stjørdal	1	1		
Grong	2		2	2
Steinkjer	2	2	2	1
Levanger	8	7		1
Møre og Romsdal				
Tingvoll	6	4	2	1
Sunnalsøra	7	4	3	5
Brattvåg	2	1	2	8
Til sammen	130	103	59	64

NORD-NORGE

	Saker	Menn	Kv	Barn
Finnmark				
Vadsø	1	1		
Troms				
Borkenes	5	3	3	6
Finnsnes	1	1	1	2
Melbu	9	5	5	4
Tromsø	1	1		
Lyngen	1	1	1	2
Nordland				
Rognan	2	2		
Sandnessjøen	4	4	2	2
Bodø	1	1		
Til sammen	25	19	12	16

OSLO OG Uten Fast Bopel

Oslo	10	8	2
UFB	4	4	
Til sammen	14	12	2

VESTLANDET

Sogn og Fjordane				
Førde	4	3	1	
Rogaland				
Haugesund	1	1	1	2
Sandnes	1	1		
Til sammen	6	5	1	2

AGDER OG TELEMARK

Vest-Agder				
Kristiansand	5	2	3	
Mandal	1	1		
Aust-Agder				
Birkeland	3	2	1	
Til sammen	9	5	4	

ØSTLANDET

Oppland				
Gausdal	1	1		
Lillehammer	3	3		
Hedmark				
Ilseeng	6	6		
Buskerud				
Krokstadelva	1	1		
Drammen	1	1		
Vestfold				
Larvik	2	2		
Til sammen	14	14		

OPPSUMMERT

- 198 nye saker, med
 - 158 menn
 - 68 kvinner
 - 72 barn
- Fra 15 fylker (Alle utenom Finnmark)
- Fra 39 forskjellige kommuner

I tillegg er journalført 14 temasaker, slik at det i alt er journalført 212 saker

I 2005 ble journalført til sammen 211 saker

I 2006 ble journalført til sammen 195 saker

I 2007 ble journalført til sammen 209 saker

I 2008 ble journalført til sammen 212 saker

Statistisk, målt etter antall nye saker, er aktivitetsnivået de siste 4 årene eksakt det samme. Behovet er større, men mer har vi ikke kapasitet til.

SAKER ETTER OPPRINNELSESLAND

EUROPA	2008	2007	2006	2005	2004	2003	2002	2001	2000
Russland	3	6		1					10
Tsjetsjenia	11	1	2	1	1				16
Moldova	1	1			1				3
Azerbajdjan	1	1	1	4					7
Armenia		2		2					4
Ukraina		1							1
Romania			1						1
Estland				1					1
Serbia		1		1					2
Bosnia	1				1				2
Kroatia	1								1
Makedonia		1							1
Kosovo	5	2	7	1					15
Albania			2						2
Tsjekkia			1						1
	23	16	14	11	3				67

SENTRAL-ASIA	2008	2007	2006	2005	2004	2003	2002	2001	2000
Afghanistan	30	31	21	4	8				94
Kirgisistan		3		1					4
Usbekistan	1	1			2				4
Kasakhstan	3		1						4
	34	35	22	5	10				106

ØST-ASIA	2008	2007	2006	2005	2004	2003	2002	2001	2000
Vietnam	3								3
Sri Lanka	5		2		1				8
Kina		1							1
Bhutan		1							1
Nepal		1							1
Bangladesh				1					1
Thailand	1								1
Nord-Korea	1								1
	10	3	2	1	1				17

MIDT-ØSTEN	2008	2007	2006	2005	2004	2003	2002	2001	2000
Irak	29	16	14	7	3		1		71
Palestinere	3	12	2	3		1			21
Iran	15	17	9	16	4				61
Syria	2	1	1						4
Tyrkia	3								3
	52	46	26	26	7	1	1		160

ØST-AFRIKA	2008	2007	2006	2005	2004	2003	2002	2001	2000	
Somalia	11	12	13	13	2					51
Etiopia	9	5	6	15	5	2		4		46
Eritrea	8	1	3		1	2				15
Burundi	3	3	2	1	3		1			13
Rwanda	3	1	2	1						7
Uganda	1			1						2
Zimbabwe		2								2
	35	24	26	31	11	4	1	4		136

VEST-AFRIKA	2008	2007	2006	2005	2004	2003	2002	2001	2000	
Angola	5		2		1					8
DR Kongo	11	7	3							21
Kongo Brazzaville	2	1								3
Gabon	1									1
Kamerun	6	3	3	1						13
Nigeria	9	3	2	3			1			18
Benin		2								2
Togo	1	1								2
Ghana	3	5		1						9
Elfenbenskysten		2								2
Liberia	1	2								3
Sierra Leone	1	3	4	1						9
Guinea Conakry	2		3							5
Senegal		1								1
Mali		1								1
	42	31	17	6	1		1			98

NORDA-AFRIKA	2008	2007	2006	2005	2004	2003	2002	2001	2000	
Sudan	2	8	3		3		2	1		19
Libya	2		1							3
Algerie		1	1							2
Tunis		1								1
Niger				1	1					2
Vest Sahara				1						1
Marokko	1									1
	5	10	5	2	4		2	1		29

AMERIKA	2008	2007	2006	2005	2004	2003	2002	2001	2000	
Argentina		1								1
El Salvador	1									1
USA		1								1
	1	2								3

	2008	2007	2006	2005	2004	2003	2002	2001	2000	
Til sammen	202	167	112	82	37	7	4	4	1	616

616 saker fra 64 forskjellige land.

- 67 saker fra Europa, hvorav 43 fra tidligere Sovjetunionen og 21 fra tidligere Jugoslavia
- 106 saker fra Sentral-Asia; hvorav 94 fra Afghanistan
- 17 saker fra Øst-Asia
- 160 saker fra Midt-Østen, hvorav 71 fra Irak, 61 fra Iran og 21 om palestinere
- 136 saker fra Øst-Afrika, hvorav 51 fra Somalia, 61 fra Etiopia og Eritrea og 20 fra Burundi og Rwanda
- 98 saker fra Vest-Afrika, hvorav 21 fra DR Kongo, 18 fra Nigeria og 13 fra Kamerun
- 29 saker fra Nord-Afrika, hvorav 19 fra Sudan
- 3 saker fra Amerika

KOMMENTAR

Vi ser at 135 av sakene er fra 2005 eller eldre. Av disse er:

- 14 fra Europa,
- 15 fra Sentral-Asia, hvor vi spesielt noterer oss 12 fra Afghanistan
- 2 fra Øst-Asia
- 36 fra Midt-Østen, hvor vi spesielt noterer
 - 12 fra Irak
 - 4 palestinske
 - 20 fra Iran
- 51 fra Øst-Afrika, hvor vi spesielt noterer:
 - 15 fra Somalia
 - 26 fra Etiopia og 3 fra Eritrea
 - 5 fra Burundi
- 8 fra Vest-Afrika
- 9 fra Nord-Afrika hvor vi spesielt noterer 6 fra Sudan

Med de etiopiske, eritreiske og iranske asylsøkerne som eksempler. Selv mener vi de fleste er absolutt berettiget til å søke beskyttelse. Men hvor de i Norge, som i andre europeiske land, møter en meget avvisende holdning. Den praktiske begrunnelsen er: *"Vi kan ikke ta imot så mange."* Ut fra innvandringspolitiske og allmennpreventive hensyn iverksettes tiltak for å advare andre mot å komme til Norge for å søke asyl. Dermed fanges de i norsk asylfelle. Fordi Norge, selv om våre myndigheter i mange år har forsøkt å påtvinge hjemlandene å ta imot dem, ikke har funnet noen rutine for tvangsreturnering.

Displasserte mennesker. Vi ville, i salig Pater Pirés ånd, gjerne sett iverksatt et program med individuelle planer for å normalisere den enkeltes liv, finne en trygg plassering med mulighet for meningsfylt virke og sosial tilhørighet. Nå settes de i en situasjon hvor det er typisk å brytes ned som mennesker, mentalt, fysisk og for noen også moralsk. Vi har ment og mener dette, i samsvar med hensikten å advare tredjeperson mot å komme til Norge, fungerer som tortur slik det er definert i torturkonvensjonens artikkel 1, jf Konvensjonen om sivile og politiske rettigheter, art 7, jf EMK art 3. Det bør ikke være tvil om at behandlingen dekkes av uttrykkene, grusom, nedverdiggende og umenneskelig.

Vår primære interesse er disse menneskenes rettigheter. Derfor vårens spesielle fokus på jenter fra Etiopia og Eritrea. Samtidig tør vi, som i kommentaren på s 5, peke på det samfunnsmessige ukloke. Faren for med noen systematikk å bryte ned og omskape presumtivt brukbare og nyttige mennesker til å bli tikkende bomber, sosialt, medisinsk, fysisk, politisk.

KALENDER 2008

- Lørdag 26.01.08 Rådgivningsgruppa - Årsmøte**
 Kl 10 – 12 Seminar Rådgivningsgruppa setter lys på barbariske Handlinger og barbariske strukturer
 Kl 13 – 15 Årsmøte
- Lørdag 02.02.08 Snøballkvinnene
 Kl 10 – 13 Seminar
 Kl 14 – 17 Årsmøte
 Med påfølgende sosial sammenkomst
- Torsdag 07.02.08 Rådgivningsgruppa
 Kl 18 – 21 Menneskerettigheter, kursdag 1, fornuft og samvittighet
- Fredag 15.02.08 Aktiv
 Kl 13 – 16 Seminar Kurdistan Iran
- Torsdag 21.02.08 Rådgivningsgruppa
 Kl 18 – 21 Menneskerettigheter, kursdag 2, barbariske handlinger
- Fredag 22.02.08 Aktiv
 Kl 13 - 16 Seminar Legestanden under det åndelige førerskap
- 29.02. – 14.03.08 Snøballkvinnene – og 8. mars**
- Fredag 29.02.08
 Kl 18 – 21 Dugnad Montering av utstilling – *Se min kjole*
 Maling av bannere og plakater
- Lørdag 01.03.08
 Kl 13 – 17 Åpning av – *Se min kjole – en utstilling i tekst og tekstil*
 Kl 15 Kampanjestart *Vil du lage snøball? – Vil du kaste snøball?*
- Fredag 07.03.08 Aktiv
 Kl 13 – 16 Seminar Kjønnnsforfølgelse, som det skjer i Iran
- Lørdag 08.03.08 Snøballkvinner og kvinnedagen
 Kl 13 – 15 Tog
 Kl 15 – 20 Kvinnefest og kampanje, mat, sang, dans,
- Torsdag 13.03.08 Rådgivningsgruppa og Snøballkvinnene
 Kl 18 – 20 Menneskerettigheter, kursdag 3, *Lage snøball – kaste snøball*
 Kl 20 - ... Opplesning og sang
- Fredag 14.03.08 Rådgivningsgruppa og Snøballkvinnene
 Kl 13 – 16 Ny fase i prosjektet "*Kvinner og Jenter, Menneskerettigheter, og Mental, Medisinsk og Fysisk Helse*". Forhistorie og videreføring.
- Fredag 28.03.08 Aktiv Barbariske strukturer i Iran
 Kl 13 – 16 Spesielt Masterminding av universitet og studenter
- Torsdag 10.04.08 Rådgivningsgruppa, Snøballkvinnene, Aktiv
 Kl 18 – 21 Menneskerettigheter, Kursdag, Videreføring av 8. mars.
 Gjennomgang av "*Ideen om kvinnen som del av mannen – Kjønnnsforfølgelse i Iran*". Forberedelse til 09.05.08

- Torsdag 24.04.08 Rådgivningsgruppa, Snøballkvinnene, Aktiv
Kl 18 – 21 Menneskerettigheter. Kursdag. Ytringsfrihet.
Med referanse til erfaringene fra 8. mars.
- Fredag 09.05.08 Rådgivningsgruppa - Idérapport**
Kl 10 – 15 Seminar Barbariske strukturer og ondskapens banalitet
- 14.06. – 17.06.08 Rådgivningsgruppa, Snøballkvinner, Tsjetsjensk Pen Torg for likeverd**
- 14.06. kl 13 – 17 Årets Torgkone – Fatemeh
Om likeverd og virkelighet – jenter og kjoler og levende tradisjoner
Kurdisk bryllup
- 15.06 kl 14 – 18 Truet kultur – Det tsjetsjenske eksemplet
- 16.06 – 17.06 Wergelandseminar
- 17.06 kl 18 – 21 Jubileumsmarkering – Wergelands 200-årsdag
- 22.08. – 23.08. Rådgivningsgruppa og Tsjetsjensk Pen, Musa Mutaev Konferanse om Ytringsfrihet**
Det tsjetsjenske eksemplet – Strategier for å utvikle stemme, språk, innsikt, ferdighet og rom å ytre seg
- 02.10. – 04.10.08 Rådgivningsgruppa, Snøballkvinner, Legegruppa Konferanse om frihet fra frykt og nød**
Slaveri og den praktiske virkelighet med slavebegrepet som målestokk
- 02.10. kl 10 – 16 Kvinner og jenter, menneskerettigheter og mental, medisinsk og fysisk helse – utvikling av et prosjekt
- 03.10. kl 10 – 16 Asylsøker tilværelsen – et helseproblem
kl 18 – 21 Politisk debatt
- 04.10 kl 12 – 16 Med slavebegrepet som målestokk
- Mandag 01.12.08 Rådgivningsgruppa + Vietnamesisk Buddhistisk & Kulturell Forening i Sør-Trøndelag Konferanse om trosfrihet**
- kl 10 – 13 Tempelets plass i et flerkulturelt samfunn
kl 14 – 17 Individets trosfrihet og Religionene
- Onsdag 10.12.08 Rådgivningsgruppa Verdenserklæringen – 60 år**
- kl 10 – 12 Seminar *Medisin og Menneskerettigheter*
Menneskerettigheter som helse- og sosialfag
- kl 13 – 15 Seminar *Undervisning og menneskerettigheter*
Spørsmålet om hvordan man fostrer til likeverd, kjærlighet, samvittighet og ansvar – Fra undervisning om til trening i menneskerettigheter.
- kl 19 – 21 Paneldebatt *Menneskerettigheter og demokrati*
Religionsfrihet, Organisasjonsfrihet, Familiefrihet
Politisk frihet – Statsborgerskap, Økonomisk frihet
Prinsippet om likeverd og deltakelse

UTKAST TIL KALENDER 2009

Lørdag 31.01.09 Rådgivningsgruppa og Snøballkvinnene – Årsmøter

Kl 10 – 12 Seminar Virksomhetsplan for 2009
 Kl 13 – 15 Årsmøte Rådgivningsgruppa
 Kl 15 – 16 Årsmøtemiddag
 Kl 16 – 18 Årsmøte Snøballkvinnene

02.03. – 08.03.09 Snøballkvinneuka 2009 - *Er det slik det er?*

Tirsdag 03.03 – kl 1930 Mariam Rasouli *En kvinnestemme fra Afghanistan.*
 Torsdag 05.03 – kl 1830 Rådgivningsgruppa *De utstøtte*
 Rapport fra prosjektet ”Kvinner og Jenter, Menneskerettigheter, og Mental, Medisinsk og Fysisk Helse”.
 Lørdag 07.03. kl 12 – 15 Seminar *Viktig viten å hente. Hvem skal vi spørre videre? Hvordan? og Hvorfor?*
 Søndag 8. mars Snøballkvinnene feirer dagen med demonstrasjon og fest.

05.05. – 08.05.09 Hva nå?

Skal arbeidet føres videre? Eller skal det avvikles?
 Barfotarbeideren er 70 år. Det er uansvarlig å fortsette uten en stabil og kvalifisert reserve. For å videreføre, er vi avhengig av finansiering. Kort og godt – finansiering.
 Tirsdag 05.05 kl 18 – 21 Menneskerettighetsarbeideren
 Torsdag 07.05 kl 18 – 21 Tanken om et Midt-Norsk Senter for Menneskerettigheter
 Fredag 08.05. kl 17 – 21 Vi feirer dagen før dagen med seminar og meddag

17.06 – 20.06.09 Torg for likeverd

21.08 – 23.08.09 Konferanse om yringsfrihet

01.10. – 03.10.09 Konferanse om frihet fra frykt og nød

01.12.09 Konferanse om trosfrihet

10.12.09 Menneskerettighetsdagen

Tanken er å følge opp med å fylle ut kalenderen etter hvert, slik at den ved årets slutt fungerer som en rapport over året møte- og konferanseprogram.

Bernt Hauge, 17.06.08

Henrik Wergeland var vår første og største menneskerettighetsaktivist.
Han arbeidet for likeverd og for religiøs, etnisk og kulturelt mangfold.
Vi tar derfor i bruk Henrik Wergelands fødselsdag, 17. juni, som mangfoldsdag.

Jeg ønsker ikke å holde noen ny gravtale. Jeg ønsker ikke å lyse mer fred over hans minne. Jeg ønsker å bringe menneskerettighetsaktivisten Henrik Wergeland inn i vår tid. Jeg ønsker å blåse liv i striden mot vår tids jødeparagrafer.

Jødeparagrafer har gode vekstforhold i norsk og europeisk samfunn. Det at jødeparagrafen i 1851 ble luket bort fra grunnloven, betyr ikke at vi fra da av kan si oss fri for slike vekster. Jamfør vår behandling av tatere, samer, tyskertøser, barnehjemsbarn, osv, handlinger som regjeringene Bondevik har beklaget og på nordmenns vegne bedt om unnskyldning for. Jamfør at selve jødeparagrafen ble gjeninnført under krigen og at norsk administrasjon og norsk politi samlet inn, internerte og transporterte det de kunne finne av jøder, til kai i Oslo, hvor de ble overlevert tysk okkupasjonsmakt. Det de eide, ble konfiskert.

Jeg vokste opp i rasehygienens tid. Men den var utenfor mitt synsfelt og angikk meg ikke. Nå sitter jeg på fremskutt observasjonspost til en asyhygiene i uhemmet vekst. Jeg ser det apparat og de mekanismer og den aggressive holdning som utvikler seg, for å stoppe, nedkjempe, avvise, tilbakevise og fornekte denne horde av inntrengere. Det er stygt å se. Savnet av Wergelandske stridskrefter er sårt.

Jeg skal hente mine sitater fra Wergelands lærebok i Menneskerettigheter, den han kalte *Normandens Katechisme, Anden forøgede og omarbeidede Udgave, 1844.*

På forsiden leser vi:

Agtbare Ungersvend *Sund Fornuft* og dydige Jomfru *Cristenkjærlighet* ere det fagreste Par i Verden. De bør ogsaa gifte sig sammen. Naar Øjet glindser af en ædel Følelse eller Tanke, da er det Lysstraalingen fra deres Bryllupssal.

Noe mer prosaisk finner vi det samme innholdet i Verdenserklæringens artikkel 1, andre setning:

De (alle mennesker) er utstyrt med fornuft og samvittighet og bør handle mot hverandre i brorskapets ånd.

Stilen er forskjellig, innholdet det samme. To skrifter med samme kjerne og hovedanvisning.

På forsiden av *Normandens Katechisme* står videre:

Hør mig, Despot! Jeg være vil
din Pestilents mens jeg er til.
For Norges Lov i Dødens Haand
skal briste dine Slavers Baand.

Denne Wergelandske Pestilents, burde være en sunn smitte. Det er sørgelig at den har latt seg så effektivt bekjempe.

Norges lover i Dødens Haand. Loven som den undertryktes redskap, rettet mot Despoten, for å briste dine Slavers Baand.

Menneskerettighetene, som den svakes redskap, i den undertryktes hånd, i den krenkede, offerets hånd. Det er langt fram. For å referere til Rådgivningsgruppas egne undersøkelser:

- **Menneskerettighetene er i makten og myndighetenes hender.**
- **Faglig knyttes de til rettslæren. Det kan være en feilplassering. Menneskerettighetene egner seg lite som straffelov.**
- **En sammenligning med Helse, tør være mer interessant:**
 - **Vi har helselover og vi har menneskerettighetslover**
 - **Under helselovene er et gigantisk helseapparat, hvor hvert individ skal ha sin personlige, profesjonelle kontakt.**
 - **Under menneskerettighetslovene finnes ikke tilsvarende apparat. Allmennpraktikeren i menneskerettigheter er ikke definert, det finnes ikke utdanning eller krav til utdanning og sertifisering. Det er ikke avsatt lønnsmidler. Henrik Wergeland er ikke blitt allmennprofesjon.**
- **I et prosjekt Rådgivningsgruppa har arbeidet med, om sammenhenger mellom menneskerettigheter og mental helse, erfarte vi at det finnes ikke rutiner, forbilder eller maler for å stille individuell menneskerettslig diagnose, langt mindre å gjøre en menneskerettslig anamnese.**

Savnet etter Henrik Wergeland er derfor ennå følsomt. Det er ikke mange, og ikke mange nok som føler seg kallet til å ta opp arven, utvikle menneskerettighetsaktivisme til å bli faglig behandlende profesjon og å være despotens pestilents, fra uavhengig og engasjert faglig ståsted.

Hvem er despoten? Det er de som bærer verdens Jødeparagrafer. Krenkeren. Strukturer som krenker. Rådgivningsgruppa har det siste året begynt å vende sine instrumenter mot krenkere, for å få bilde av og beskrive strukturer som krenker og mønstre det krenkes etter.

Det er selve Dyret vi forsøker å fange og beskrive. Et Dyr i slekt Tor Johnsons bygdedyr, i slekt med Bøygen i Peer Gynt, i slekt med Troll og Underjordiske og med Dyret i Åpenbaringen.

Bildene er ikke enkle. På vår hjemlige arena; UDI, UNE og Politi, i fusjon med tilsvarende i Europa, koblet sammen med Internett og Schengen, Dublin, Eurodac og Schengen Information System, Politisamarbeid som står ved alle grenser, klare til å stoppe hordene av inntrengere, med ukjent antall dødsfall til følge, med smuglermafia og desslike som snyltere. Som Bøygen er det overalt, som av Bygdedyret blir en merket, det er mangel på det som Trollet, og det har en lei tendens til å kontrollere sine herrer. Stat i Staten. Storebror.

Det er mange slike Dyr. De kan være usynlige som de underjordiske, og du skal ikke nevne dem ved navn. De kan være umettelige på makt og kontroll, på jomfruer og naturherligheter, og på rikdom. Alle har de det til felles, at den som bindes til Dyret, blir og må være ett med Dyret.

Wergelands kamp mot Jødeparagrafen. St Georgs kamp mot Dragen.

Rådgivningsgruppa i Trondheim

Rådgivningsgruppa i Trondheim
Menneskerettighetshuset
Fjordgata 62, 7010 Trondheim
Telefon 73 80 64 95 faks 73 80 64 91
Kontortid: mandag - fredag 09.00 - 17.00
Org nr 988 732 419

Trondheim, 06.09.08

ÅPNET BREV TIL STATS MINISTER JENS STOLTENBERG

Det er med sorg, sjokk og harme jeg fanger opp de nye innstramningene i norsk flyktningepolitikk.

Det er ikke mer humant å lage større stengsler. Det er ikke mer humant å behandle folk så dårlig at andre skal bli skremt. Det er ikke riktig måte å vinne stemmer fra FrP på å kle seg i deres klær og politikk. Det er et utgammelt demagogisk triks å samle oppslutning, popularitet og stemmer på å stigmatisere spesielle grupper, erklære fiendskap, ekskludere og/eller bekjempe. Demagogiens vei kan være effektiv, men det er ikke en riktig vei.

I Wergelandåret, året vi bejubler vår første og mest intense menneskerettighetsaktivist og hans kamp mot jødeparagrafen og andre fortredeligheter, passer det ekstra dårlig. Det harmonerer dårlig med at vi i år har et Mangfoldår. Det harmonerer dertil dårlig med at vi i år skal markere 60 års jubileum for Verdenserklæringen for menneskerettigheter, og med den det idegrunnlaget FN-pakten bygger på.

Rettere og klokere og mer respektabelt vil være å vise holdning, vise at man står for disse menneskenes likeverd, at man respekterer deres frykt, og at man markerer innsats for å hjelpe dem til en tilværelse hvor de kan gjenvinne grunnleggende menneskerettigheter og et verdig liv.

Jeg minner om hva som har skapt den aktuelle flyktningestrømmen fra Irak. Vi var med på det. Vi er formodentlig den nasjonen som tjener mest på den samme krigen. Tilsvarende vår rolle i Afghanistan. Vi har også hatt vår historiske rolle i Etiopia og Eritrea. Osv. Det er ikke mer enn anstendig at vi tåler litt av flyktningetrykket.

Jeg, Bernt Hauge, er daglig leder i en liten menneskerettighetsorganisasjon som arbeider spesielt med rettighetene til flyktninger og asylsøkere. Jeg vokste opp under rasehygienens tid, men den angikk meg ikke. Jeg lærte godt om de lidelser og den tapperhet vi kan skilte med fra andre verdenskrig. Jeg forsto først i ettertid om de mindre ærefulle trekkene, samarbeidet om uttransporteringen av jødene, slaveleirene og, ikke minst, utrenskningen av tyskertøser og lebensbornunger, stigmatiseringen av naziunger. Nå sitter jeg på fremskutt observasjonspost for en asylhygiene på stigende kurve. Vær snill, medvirk ikke du til å gjøre kurven brattere.

Asylforvaltningen har *Innvandringspolitiske hensyn* som overordnet begrep. Slik det anvendes, er det et renskåret hygienisk begrep. Dine innstramninger er i kategorien *Innvandringspolitiske tiltak*. Vær oppmerksom på faren i slike begreper. De har i seg et enormt vekstpotensiale. Målsetningen vil alltid ligge forbi det nivået man er på. Et dyktig og lojalt og med det voksende byråkrati fanges nødvendigvis inn i en utviklingsspiral i forhold. Det skjedde med rasehygien. Det skjer med asylhygien.

Merk den samsvarende bruken av uttrykkene *allmennpreventive hensyn* og *allmennpreventive tiltak*, uttrykk som Erna Solberg visste å identifisere seg og

Bondevikregjeringen med. Som skremsel ble asylsøkere behandlet dårlig, andre lands journalister ble invitert til reportasjer og å vise sine reportasjer som skremselsfilmer i hjemlandene. Hun bruker selv uttrykket og fremhever det i ettertid som forbilledlig. Som allmennpreventive tiltak ble fjernet norskundervisningen og muligheten og retten til å bo etter at endelig vedtak var fattet. Den viktigste effekten var store utslag i livskvalitet og helse.

Vær oppmerksomme på at ordparet *innvandringspolitiske hensyn* og *allmennpreventive hensyn*, sammen med *og andre hensyn*, er egnet til å veie opp for en hver menneskerettighet, også retten til beskyttelse. Det er for eksempel standard avveining i asylsaker hvor barn er involvert. Barnekonvensjonens prinsipp om barnets beste faller konsekvent når slik avveining gjøres. Uten at barnets beste blir regnet opp.

Vår egen verdenskrig varte litt over 5 år. Den var uendelig lang. I dag sendte jeg til Utlendingsnemnda en henvendelse om bl.a. et lite barn som har vært i asylsøkeriltværelsen i akkurat så lang tid. Jeg sendte samtidig forespørsel/oppfordring til Barneombudet om å kartlegge hvilke belastninger unger i norsk asylsøkeriltværelse erverver seg over tid, og hvilken beredskap de vil ha i forhold til det samfunnet de forventes å returnere til.

Min erfaring er generelt at asylsøkeriltværelsen er et helseproblem, og jeg er redd for at den er ment å være et helseproblem, Jf uttrykkene *innvandringspolitiske hensyn* og *innvandringspolitiske tiltak*. Jeg benytter anledningen til å tale de lengeværende og ureturnerbare sak. Poenget her skal ikke være det negative asylvedtaket, selv om det i de fleste av sakene jeg har arbeidet med, er fattet ut fra en gjeldende praksis som mer speiler det innvandringspolitiske og preventive enn asylkriterier og menneskelige hensyn. Poenget er at disse støtes ut i en tilværelse hvor de er strippet for menneskelige rettigheter, og hvor det å interneres omtales som tilbud. Vi registrerer at de fleste betakker seg for tilbudet og lever uten fast bopel, løsgjengere, svart. Jeg kan orientere om gjennomgående elendighet, mentalt og ofte fysisk nedbrutt helse. Gjennomgående lider de forferdelig. Vi har i dette land utviklet en mekanisme som skaper ikke bare en underkaste, men en voksende gruppe kasteløse, urørbare, urene.

Den offentlige rasehygien, slik den ble gjennomført mot taterne, varte fra 1860 årene, fram til ca 1970. Det ser ut til at den var upåvirket av andre verdenskrig. Den var ustoppelig og hadde en uhyggelig vekst i seg. Den offentlige samvittigheten trådte først inn i ettertid, da Bondevikregjeringene gjorde et (viktig) nummer av å be om unnskyldning. Nå er vi inne i en asylhygiene med en uhyggelig vekst i seg. Det menneskerettslige behovet er at den offentlige samvittigheten aktiveres og tas til anvendelse.

Med hilsen
For Rådgivningsgruppa i Trondheim

Bernt Hauge